

BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (SEGLES VIII-XIII)
Inauguració dimecres 7 de juny, a les 20:00 h

Organitza:

Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB)
Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Lloc:

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA (MHCB)
Conjunt Monumental de la Plaça del Rei
Plaça del Rei, s/n

Horari de visita:

A partir de l'1 de juny, de dimarts a dissabte de 10 a 20 h
De l'1 d'octubre al 31 de maig, de dimarts a dissabte de 10 a 14h i de 16 a 20h
Diumenges i festius, de 10 a 15 h
Dilluns tancat

Informació i reserves:

Tel.: 93 319 02 22
Fax: 93 268 04 54
a.e.: reserves-mhcb@mail.bcn.es
www.museuhistoria.bcn.es

Servei de premsa:

Judit Vives, jvives@mail.bcn.es
Lourdes Solana, lsolana@mail.bcn.es
Toni Contijoch, auxiliardeprensa@mail.bcn.es
Tel.: 93 256 21 56

Patrocinen:

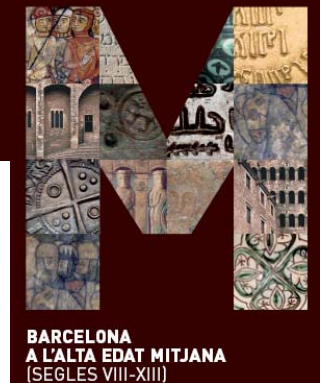
OBRES SOCIALS

LA NOVA EXPOSICIÓ PERMANENT DEL
MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA (MHCB)

BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (SEGLES VIII – XIII)

PERQUÈ LA HISTÒRIA CONTINUA I PER CELEBRAR QUE
BARCELONA ÉS MÉS MEDIEVAL QUE MAI

- **Col·lecció al voltant de 200 peces.** La majoria procedents d'excavacions dutes a terme a la ciutat, en la majoria dels casos inèdites i que mai fins ara no s'havien exposat.
- **La història continua.** L'exposició enllaça amb el discurs històric que s'explica al subsòl arqueològic.
- **L'exposició s'organitza en dos grans eixos:** un cronològic i l'altre temàtic.
- **Els objectes i recursos interpretatius** permeten al visitant apropar-se a la vida quotidiana, conèixer els edificis més emblemàtics i endinsar-se en la vida política i social de la Barcelona d'aquest període.
- **Els dos àmbits expositius:**
 - 1 . La transformació de la ciutat (s. VIII – XIII)**
 - 2 . Barcelona i els seus habitants**es desenvolupen a les sales anomenades de les voltes romàniques, tot establint una relació entre el continent i el contingut.
- **Una Festa per fer Història.** Jornades de portes obertes. Dies 8,9,10 i 11 de juny a la Plaça del Rei. Artesans, cercaviles, contacontes, tallers, música, danses, circ medieval i degustacions per celebrar que Barcelona és més medieval que mai.

BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (SEGLES VIII – XIII)

Seguint l'esperit del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB) d'explicar la història de la ciutat en els espais que li són propis, i tot establint una relació entre continent i contingut, la nova exposició permanent s'ubica al palau comtal / reial, en l'espai de les sales anomenades de les voltes romàniques dins el Conjunt Monumental de la Plaça del Rei.

Sales anomenades de les voltes romàniques

La col·lecció, al voltant de les 200 peces, la major part procedents d'excavacions dutes a terme a la ciutat, en la majoria dels casos inèdites i que mai fins ara no s'havien exposat, enllacen amb el discurs històric que s'explica als 4.000 m2 del subsòl arqueològic del s.I a.C fins al s.VIII, on es troben les restes de la colònia romana i del conjunt episcopal de Barcino.

Perquè la història continua. Aquesta nova exposició suposa la presentació dels primers resultats de la recerca duta a terme per l'equip del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB) que dirigeix Júlia Beltrán de Heredia. Després de tres anys d'intensa recerca documental, extenses tasques de conservació i restauració, anàlisis i estudis per a la millor i més acurada interpretació dels objectes i de la història en la qual s'emmarquen, el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB) es complau en presentar la nova exposició permanent *Barcelona a l'Alta Edat Mitjana (segles VIII - XIII)*.

L'exposició s'organitza en dos grans eixos: un cronològic i un altre temàtic. El primer tracta des de l'expansió omeia, la conquesta carolíngia i els comtes francs, passant per la formació de la ciutat medieval i la seva transformació en capital d'un imperi mediterrani, el seu creixement i el procés de fortificació, fins a arribar al govern de la ciutat i el paper de Barcelona en el context de Catalunya i de la Mediterrània. D'altra banda, les sales temàtiques aprofundeixen en diversos aspectes de la vida quotidiana, com ara el treball, la vida domèstica, els mercats, les relacions entre Església i ciutat, la malaltia i la medecina, els palaus, entre d'altres.

Els objectes i recursos interpretatius d'aquesta mostra permeten al visitant apropar-se a la vida quotidiana, conèixer els edificis més emblemàtics i endinsar-se en la vida política i social de la Barcelona d'aquest període. Es pot veure un vídeo amb una restitució en 3D que fa un recorregut per la història dels palaus a través dels segles (el Palau del *comes* civitatis, el Palau del comte carolingi, el Palau comtal i el Palau Reial Major) tot posant de relleu la continuïtat del Centre de Poder a través de l'estudi de l'estratigrafia: del Palau del *comes* visigots al Palau Reial Major. També trobarà el visitant una maqueta de la ciutat de finals del segle XII i inicis del XIII sobre la qual hi ha una producció interactiva: assenyalant en la pantalla tàctil un punt concret de la ciutat, automàticament es projecta des del sostre una llum sobre el punt escollit traslladat a la maqueta.

PRESENTACIÓ

BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (SEGLES VIII-XIII)

Barcelona entra a l'Edat Mitjana com una ciutat que progressivament ha guanyat protagonisme en el seu propi *hinterland*. Des del període visigot, les diferents etapes polítiques marcaran moments de transformacions culturals en els que els canvis i les ruptures conviuran. Després d'un segle sota domini musulmà, més tard integrada en l'imperi carolingi, i més endavant encreuament de cultures i tradicions, Barcelona serà un dels escenaris de la revolució comercial dels segles XI i XII.

Al llarg dels cinc segles presentats en aquestes sales del palau comtal/reial, Barcelona es consolidà com una capital mediterrània, amb una població dinàmica i unes institucions polítiques amb un projecte ambiciós: l'expansió per la Mediterrània.

Gerra de ceràmica islàmica procedent de Raqqa (Síria)

ÀMBITS EXPOSITIUS

L'exposició s'estructura en dos àmbits:

1. La transformació de la ciutat (s. VIII – XIII)
2. Barcelona i els seus habitants

1. La transformació de la ciutat (s. VIII – XIII)

De la Barcelona visigoda a la Barcelona islàmica

Durant la primera dècada del segle VIII, bona part de la Vall de l'Ebre i la Província Tarraconense ja no estaven sota el control del rei visigòtic de Toledo, Roderic. En produir-se la invasió musulmana d'Hispania (any 711), aquesta àrea era governada per Akhila II, cabdill local. La incorporació del seu regne al califat omeia de Damasc va tenir lloc vers el 714. La ciutat de Barcelona degué pactar la seva capitulació, com ho van fer les de Saragossa (714), Osca, Lleida i Narbona (719/720).

Medina Barshaluna: La ràpida expansió omeia

Barcelona i el seu territori formaren part d'al-Andalus durant gairebé un segle (713/714-801). Dos trets caracteritzen la curta història de la Barcelona musulmana: el seu paper com a base important per a l'expansió islàmica pel sud de la Gàl·lia i certa continuïtat social, econòmica i administrativa respecte del període precedent. El *comes civitatis* visigòtic serà substituït per un camil o governador militar àrab que passa a ocupar la seva residència. Al seu costat seguirem trobant-hi el bisbe com a cap de l'administració urbana i responsable de la recaptació d'impostos.

Barcelona entre dos móns (segles IX-X): La conquesta carolíngia

En el segle IX i com a resposta a les pressions musulmanes, una part de l'actual territori català va ser ocupat pels francs. Girona va ser conquerida l'any 785. El dissabte de Pasqua de l'any 801, va entrar a Barcelona Lluís el Piadós, fill de Carlemany. La ciutat es va rendir després d'un fort setge que va durar tot l'estiu. Després de la conquesta franca hi ha indicis de l'existència de petites comunitats musulmanes que continuen a la ciutat.

La formació de la ciutat medieval. El camí cap a la capital d'un imperi mediterrani

La ciutat al segle IX era un centre administratiu i militar que absorbia l'excedent de la producció rural. Barcelona era una ciutat hereva de l'antiguitat tardana, marcada per la continuïtat de funcions del període visigot. Aquesta continuïtat també la veiem a la topografia urbana, la ocupació de la muralla romana, la situació del centre de poder i els carrers.

- *La dinastia comtal catalana. Els comtes de Barcelona*
- *El centre de poder a la Barcelona dels segles XI-XII*

La ciutat que mira al mar

Al segle XIII, Barcelona es un gran centre econòmic i comercial, i una de les ciutat més importants de la Mediterrània, comparable a Pisa o Gènova. La ciutat consolida el règim municipal i es construeix un nou recinte emmurallat.

- *La façana marítima*

El creixement de la ciutat i el procés de fortificació

Al segle XI, hi havia poca densitat de població a l'interior de la ciutat i aquesta s'agrupava al voltant del barri episcopal i del Palau Comtal. Per contra, al segle XIII la situació havia canviat, a la ciutat hi mancava espai. Es construeixen porxos adossats a les façanes amb una galeria al nivell del primer pis, i voltes sobre els carrers per guanyar espai.

- *Extensió de la ciutat*
- *L'urbs i els barris fora muralla*
- *Barcelona i el seu territori*
- *El procés de fortificació*

El govern de la ciutat: l'organització comtal i les institucions municipals

Els habitants del comtat de Barcelona van continuar aplicant les lleis visigodes, segons els drets que els hi havien estat concedits per Carlemany i el seu nét Carles el Calb, als anys 801 i 844, respectivament. Aquesta legislació va restar en vigor fins l'any 1068, quan es van promulgar els Usatges, codi jurídic destinat a regular la vida i societat feudal.

Barcelona i Catalunya

Al segle XI, hi havia dotze comtats que conformaven el que avui es Catalunya. A mitjans del segle XII, Barcelona era la ciutat més important de Catalunya i el comte de Barcelona, el senyor més important. Només quedaven quatre comtats fora dels seus dominis.

Imatge del rei Jaume I, presidint les Corts Catalanes. Sota el seu regnat la cort va començar a celebrar sessions extraordinàries amb la participació d'un major nombre de personalitats. Any 1495. Barcelona. Arxiu de la Corona d'Aragó.

Barcelona i el món mediterrani

Barcelona fou punt de frontera entre dos móns: el cristià i el musulmà. A través de Catalunya van entrar moltes idees i productes, procedents d'Al-Andalus, al món cristià occidental: l'ús de la moneda d'or, textos matemàtics, astronòmics, influències arquitectòniques, els jocs d'escacs...

- *L'expansió mediterrània*
- *El comerç i les rutes*

2. Barcelona i els seus habitants

Barcelona i els seus habitants

A Barcelona la majoria de la població era cristiana, tot i que hi havia una comunitat jueva que s'agrupava al Call i una petita comunitat musulmana que es va quedar a viure a Barcelona després de la conquesta franca.

- *Els estaments socials*
- *La comunitat jueva de Barcelona*

Representació d'un jueu, un cristià i un musulmà parlant amb un gentil. Segona meitat del segle XIV. Mallorca. Biblioteca Pública de Palma de Mallorca.

El treball a la ciutat

Al segle X, la major part de la població era camperola, tot i que Barcelona ja comptava amb obradors que es localitzaven dintre i fora de la ciutat emmurallada. Tot i així i fins a finals del segle XI, els objectes que produïen els artesans de Barcelona estaven destinats únicament al mercat local. L'augment de població i el creixement econòmic comportà la multiplicació d'oficis i tallers.

- *Oficis i obradors*
- *Les confraries*
- *Les corporacions d'oficis*

La casa i la llar

A la Barcelona del segle XIII hi havia molts tipus de cases, tants com grups socials. La casa tipus de la classe mitjana urbana era més aviat petita. Normalment, a la planta baixa, hi havia l'obrador, un pati central amb pou, sitges o dipòsits de gra i un celler. La vida familiar es feia al primer pis, on hi havia una sala principal o solar que servia de menjador, una cambra i la cuina, tot i que a les cases riques podia haver-hi moltes cambres. A sobre, hi havia les golfes.

- *El món de la dona*
- *L'educació*
- *El joc*
- *La roba i la indumentària personal*

Taula parada on hi ha els talladors per compartir, els pitxers de metall, les copes de vidre i el pa rodó o trossejat per acompanyar la vianda, i el saler, petit recipient amb tres peus i tapadora. C. 1315. França. Bibliothèque interuniversitaire de Montpellier, section Médecine.

Els mercats de la ciutat

Al segle X, el mercat de la ciutat es localitzava a tocar del Castell Vell (actual Plaça de l'Àngel) i s'estenia per dins i per fora del recinte emmurallat. Al segle XII, la zona costanera i el mercat eren els principals nuclis de l'activitat econòmica.

El comte tenia el dret a establir les fires i els mercats, fixar el lloc i dia de celebració i donar permís per posar-hi bancs i taules. Al principi, les parades del mercat eren mòbils, tot i que ja al segle XI és té notícia de l'existència d'estructures permanents. De mica en mica, les parades es van agrupant en funció del producte que es venia. Al mercat s'hi venien també esclaus.

Imatge d'una peixateria. Finals del segle XIV Itàlia. Es ven peix fresc que es troba als cistells i arengades en barrils. El consum de conserva de peix sec i salat era molt comú, ja que era un producte perible. Österreichische Nationalbibliothek.

Els palaus de la ciutat

El Palau Comtal Major.

El palau comtal de Barcelona té el seu origen en l'edifici que havia estat residència del poder civil i militar en època visigoda, el *comes civitatis* o comte de la ciutat. L'edifici va ser reformat al segle IX-X com a palau comtal carolingi.

El palau comtal anomenat major, ja que hi havia un de menor, va ser, al llarg dels segles, contínuament ampliat i transformat, fins a configurar un conjunt d'edificacions força complexes.

El Palau Reial Major.

Al segle XIII, durant el regnat de Jaume I, el palau va rebre el nom de Palau Reial Major i es van realitzar importants obres de millora a l'edifici. Amb Alfons II, la cort passava llargues temporades a la ciutat, la qual cosa va comportar noves reformes per fer-lo més confortable.

A inicis del segle XIV, el palau torna a ser ampliat. L'any 1315, el bisbe dóna al rei Jaume II la part de l'antic Palau Episcopal que estava a tocar per ampliar l'edifici reial. Aquest nou cos passarà a ser conegut com a Palau de Santa Eulàlia. És precisament, Jaume II qui va crear el càrrec de Mestre Major d'Obres, fet indicatiu de la importància d'aquesta l'activitat a palau a l'època.

La vida a Palau

La cort estava envoltada de poetes i músics, personatges que van ser imprescindibles per donar relleu i importància a la vida a palau. Molts nobles i reis van tenir joglars, trobadors i músics formant part del seu servei.

A la cort de Jaume I hi havia una important activitat musical i era sovint visitada per trobadors provençals.

La vida i la mort: malaltia i medicina

Fins al segle XI, els coneixements mèdics estaven en mans dels frares i a partir del segle XII van començar a exercir-la els laics. Els metges, els cirurgians i els apotecaris van ser els tres eixos al voltant dels quals girava la medicina a l'edat mitjana. La religiositat, el cònsol espiritual i la superstició arribaven on no ho feia la medicina tradicional.

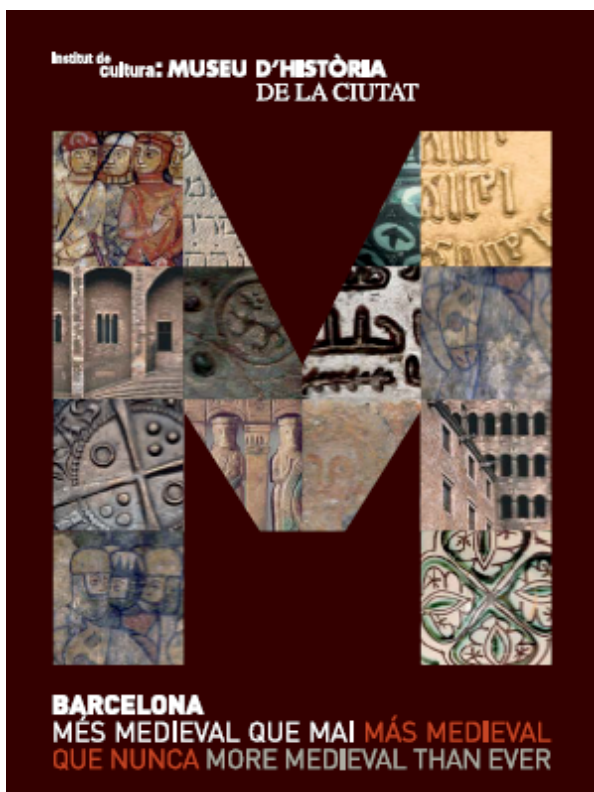
- *Metges, cirurgians i apotecaris*
- *Els hospitals*
- *La lepra*

Església i ciutat

L'episcopium amb la seva catedral era el centre religiós per excel·lència, però també les parròquies amb el seus cementiris, els convents i els monestirs van marcar, amb la singularitat de la seva arquitectura, el paisatge urbà. A més a més, la gent important i amb recursos econòmics tenia les seves capelles privades.

- *Les parròquies i els cementiris*
- *Monestir i convents*

PROGRAMA INAUGURACIÓ EXPOSICIÓ: BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (SEGLES VIII – XIII) - 7 DE JUNY DE 2006

Presentació

FANFARES, MÚSIQUES I DANSES MEDIEVALS
INTRODUCCIÓ

Anònim segle XIII (Sibil.la)

Fanfara

Anònim (Barcelona, còdex del 1012)

Veri dulcis in tempore

Berenguer de Palou (1150-1185)

Baixa dansa "Tan m'abelis"

Ball rodó "Dona la jenser"

Rimbaut de Vaqueiras (1180-1207)

Kalenda maya

Guiraut de Borneill (1175-1220)

Reis gloriosos

Anònim (mss. Vic segle XIII)

Dansa alta "Quant ay lo mon consirat"

Ministrers de

La Capella Reial de Catalunya

Beatrice Delpierre *Xirimia & Flauta*

Jean-Noel Catrice *Dolçaina & Bombarda*

Elies Hernandis *Saquebuix*

Dimitri Psonis *Psalteri & Percussió*

Direcció: Jordi Savall

Visita a l'exposició

Tast Medieval "Tres Cultures" a càrrec de Pep Salsetes

Cultura Cristiana:

- Panada De Senglar
- Alberginies En Cassola
- Flao
- Ginestada

Cultura Musulmana:

- Alboronia
- Mirkas
- Almojabanes

Cultura Sefardí:

- Salata De Berendjena Asada
- Sofrito Kon Avramila
- Rodanchas

Vi hipocràtic o most, gelea de roses i menta, aigua

Amb la col·laboració de la Fundació CIMA
(Centre Internacional de Música Antiga)

UNA FESTA PER FER HISTÒRIA - 8, 9, 10 i 11 DE JUNY A LA PLAÇA DEL REI

Conjunt Monumental de la Plaça del Rei (MHCB).

PROGRAMA

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB) inaugura la nova exposició permanent BARCELONA A L'ALTA EDAT MITJANA (segles VIII-XIII). Amb motiu d'aquesta inauguració, l'MHCB celebrarà UNA FESTA PER FER HISTÒRIA. Portes obertes a la col·lecció permanent, degustacions de productes medievals i una gran festa amb artesans, cercaviles, contacontes, tallers, música, danses i circ medieval.

DIJOUS 8 DE JUNY

- 18.00-19.00 h** Visita comentada a la col·lecció permanent (català)*
- 19.00-20.00 h** Visita comentada a la col·lecció permanent (català)*
- 18.30-20.00 h** Degustació de productes medievals

DIVENDRES 9 DE JUNY

- 18.00-19.00 h** Visita comentada a la col·lecció permanent (català)*
- 19.00-20.00 h** Visita comentada a la col·lecció permanent (català)*
- 18.30-20.00 h** Degustació de productes medievals

DISSABTE 10 DE JUNY

MATÍ

- 10.00 h** Ruta per la Barcelona medieval (català)*
- 10.30 h** Ruta per la Barcelona medieval (castellà)*
- 10.30-11.30 h** Cercavila Trompes i tabals pels voltants de la plaça del Rei, a càrrec de **Xarop de Canya**
- 11.30-12.15 h** Espectacle de titelles Artur i Blancaflor, a càrrec de **Pengim-Penjam**
- 12.15-12.45 h** Música i danses a càrrec de **Xarop de Canya**

- 12.45-13.30 h** Contacontes: Històries de la història, a càrrec d'**Ada Cusidó**
- 13.30-14.00 h** Espectacle d'animació medieval Saltarello, a càrrec d'**Els Trobadors**

TARDA

- 17.00-18.00 h** Espectacle musical Trompes i tabals, a càrrec de **Xarop de Canya**
- 18.00-18.45 h** El Circ juga amb la història, a càrrec de l'**Escola de Circ Rogelio Rivel**
- 18.45-19.30 h** Contacontes: Històries de la història, a càrrec d'**Ada Cusidó**
- 19.30-20.00 h** Música i dansa L'Estrella de set puntes, a càrrec d'**Stella Splendens**
- 20.00-21.00 h** Concert Trobar d'Enyor, a càrrec d'**Els Trobadors**

DIUMENGE 11 DE JUNY

MATÍ

- 10.00 h** Ruta per la Barcelona medieval (català)*
- 10.30 h** Ruta per la Barcelona medieval (castellà)*
- 10.30-11.30 h** Cercavila Trompes i tabals pels voltants de la plaça del Rei, a càrrec de **Xarop de Canya**
- 11.30-12.15 h** Contacontes: Històries de la història, a càrrec d'**Ada Cusidó**
- 12.15-13.15 h** El Circ juga amb la història, a càrrec de l'**Escola de Circ Rogelio Rivel**
- 13.15-14.00 h** Balades i danses La Música dels Pelegrins, a càrrec d'**Stella Splendens**

Portes obertes a la nova col·lecció permanent
Totes les activitats del programa d'actes són gratuïtes
*Places limitades. Es recomana reserva prèvia

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA (MHCB)

Conjunt Monumental de la Plaça del Rei

Plaça del Rei, s/n

08002 Barcelona

Tel.: 93 315 11 11

Horari de visita:

De dimarts a dissabte, de 10 a 20 h

Diumenges i festius, de 10 a 15 h

Dilluns tancat

INFORMACIÓ I RESERVES

Tel.: 93 319 02 22

Fax: 93 268 04 54

a/e: reserves-mhcb@mail.bcn.es

Horari d'atenció:

de dilluns a divendres, de 10 a 14 h

i dimarts i dijous, de 16 a 18 h

www.museuhistoria.bcn.es

ACCÉS

Jaume I (L4)

17, 19, 40 i 45

XXXIV SETMANA INTERNACIONAL D'ESTUDIS MEDIEVALS DE PEDRALBES
28,29 i 30 de juny de 2006

PODER, LLEI I ORDRE EN LA CIUTAT MEDIEVAL

Què és el poder? Qui l'exerceix? Com? En una societat urbanitzada com era la de la Baixa Edat Mitjana, determinats sectors de la societat van crear centres de poder lligats a una nova Monarquia que consolidava la seva autoritat. Centres i xarxes que copaven els diferents sectors estratègics: polítics, socials i econòmics. Per exercir aquest domini, una maquinaria ideològica, de representació i de visualització d'aquest poder en l'art i en l'espai, li donava cobertura i ho feia perceptible al poble. Què es manté d'aquest concepte del poder i de la seva estructuració i representació avui? Aquest serà el tema objecte de debat de la XXXIV Setmana Internacional d'Estudis Medievals que aquest any es presenta sota el títol **Poder, llei i ordre en la ciutat medieval**.

PROGRAMA

Dimecres, 28 de juny

09.00 h Lliurament de material

09.45 h Acte inaugural

10.00 h Conferència inaugural: "Poder i vida urbana. A propòsit de la ingovernabilitat de les ciutats". Dr. Manuel Delgado (Universitat de Barcelona)

11.00 h Pausa

PRIMERA SESSIÓ. LA CIUTAT I L'ORGANITZACIÓ DEL PODER

11.30 h Conferència: "Evolución de las formas del poder en las ciudades europeas medievales". Dr. Salvador Claramunt (Universitat de Barcelona)

12.30 h Conferència: "Poder polític i fiscalitat a la Barcelona medieval". Dr. Pere Ortí (Universitat de Girona)

16.00 h Monogràfic: "Continuidad en la topografía del poder en Barcelona. Siglos IV al XIII". Júlia Beltran de Heredia. (Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona. MHCB)

17.00 h Visita al Conjunt Monumental de la Plaça del Rei. (Plaça del Rei, s/n.) Júlia Beltran de Heredia (MHCB)

Dijous, 29 de juny

SEGONA SESSIÓ: ESPAIS DEL PODER

10.00 h Conferència: “Lo spazio del potere nella città medievale italiana”. Dra. Francesca Bocchi (Università di Bologna)

11.00 h Pausa

11.30 h Conferència: “Los espacios urbanos anglo-normandos”. Dr. David Abulafia (University of Cambridge).

12.30 h Conferència. “Arquitectura y poder en el califato omeya de al-Andalus. El proyecto urbano de Madinat al-Zahra”. Antonio Vallejo (Medina Azahara. Còrdova)

16.00 h Monogràfic: “Un espai femení del poder. El monestir de Santa Maria de Pedralbes de Barcelona”: Dra. Anna Castellano i Tresserra (Museu-Monestir de Pedralbes. MHCB)

17.00 h “La ‘Reginalitat’ i el món urbà”. Dra. Núria Silleras i Fernández (University of California, Santa Cruz)

Divendres, 30 de juny

TERCERA SESSIÓ: EL PODER COM A SISTEMA CULTURAL

09.00 h Conferència: “La imaginación moral de las élites urbanas”. Dr. José Enrique Ruiz-Domènec (Universitat Autònoma de Barcelona)

10.00 h Pausa

10.30 h Conferència: “La monarquia en l'escena urbana: l'espectacle del poder reial”. Dr. Francesc Massip Bonet (Universitat Rovira i Virgili)

11.30 h Conferència: “Il potere degli imagini”. Dr. Enrico Castelnuovo (Scuola Normale Superiore di Pisa)

ACTE DE CLAUSURA

12.30 h Diàleg: “Sobre la figuració del poder en la cultura urbana de l'Edat Mitjana”

13.30 h Clausura de la Setmana i lliurament de diplomes

13.45 h Aperitiu de comiat

21.00 h Concert: audició de les corals de l'Orfeó de Les Corts i de les Veus Blanques de l'Escola Municipal de Música de Sarrià.

Les conferències es faran en la llengua en què estan anunciades.

Informació i inscripcions:

Telèfon: 93 319 02 22

Fax: 93 268 04 54

reserves-mhcb@mail.bcn.es

www.museuhistoria.bcn.es

Preu d'inscripció:

48 €

24 € per estudiants i llicenciats en atur

**MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
DE BARCELONA (MHCB)**

Museu-Monestir de Pedralbes

Baixada del Monestir, 9

08034 Barcelona

Telèfon: 93 203 92 82

PEL·LÍCULA “BARCELONA, HISTÒRIA D’UNA CIUTAT”

La pel·lícula *Barcelona, història d’una ciutat* s’ha concebut com una explicació clara i entenedora dels canvis de la morfologia urbana del pla de Barcelona des d’una perspectiva històrica, aportant les claus que fan comprensibles els processos de creixement de la ciutat en el pas del temps. L’audiovisual arrenca de les ocupacions humanes prehistòriques al Pla de Barcelona, fins arribar als temps dels romans, amb la fundació de la colònia *Barcino* i l’articulació de la propietat al Pla amb la centuració. D’aquí s’avança fins als temps medievals, amb l’important creixement urbanístic de la Baixa Edat Mitjana (segles XII a XV), les transformacions de l’època Moderna i el gran creixement dels temps contemporanis, des de l’eixample de la ciutat a partir de 1859 fins el present.

En aquesta breu pel·lícula no només s’han tingut en compte els processos de canvi i evolució, sinó que també es vol posar de manifest aquells altres aspectes que persisteixen i que, per aquesta persistència, han esdevingut eixos que han influït en l’articulació de l’espai de la ciutat. Un exemple clar d’això darrer és el manteniment d’alguns elements que, com l’eix Passeig de Gràcia-Avinguda Portal de l’Àngel-Carrer del Bisbe, van ser definits en el moment de la fundació de *Barcino* al segle I aC. Pel que es refereix als canvis, també s’ha tingut en compte el procés d’evolució de la línia de costa, un procés en el qual, a més de la incidència de la transformació geològica en el pas dels segles, també es fa sentir l’acció humana. Aquest és el cas de l’aparició de la Barceloneta, que es comença a crear a partir de l’escollera del port del segle XV que altera el règim d’aportació de sediments del delta del riu Besòs.

D’altra banda, la proposta, sense deixar de ser àgil i sintètica en la mesura que és una introducció, un punt de partida, ha tingut en compte les darreres aportacions en la recerca, moltes d’elles proveïdes per la pròpia activitat arqueològica i històrica del Museu d’Història de la Ciutat. En aquest sentit s’han incorporat al discurs novetats com la presència humana al pla des de finals del Paleolític, els canvis en els models de creixement durant l’edat mitjana (especialment notables en l’etapa dels segles XIII i XIV) o les matisacions en el procés de densificació de la ciutat medieval fins el segle XIX, fins arribar a la gran extensió de l’Eixample que integra els pobles del pla, primer pas en la construcció de la metròpoli mediterrània que és avui Barcelona.

FITXA TÈCNICA

Títol:	<i>Barcelona, història d’una ciutat</i>
Producció:	Esfera
Idiomes:	Català, castellà, anglès, francès, italià, alemany
Durada:	9 minuts
Documentació:	Museu d’Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB)